

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indebærer, at genanvendelsesvirksomheders adgang til kompensation for affaldsafgiften ophæves med virkning fra 1. januar 1998.

Endvidere foreslås det, at lovens hidtidige regler om fritagelse for affaldsafgift for halm og træaffald m.v. præciseres, således at fritagelsesbestemmelserne i loven svarer til de tilsvarende i Miljø- og Energiministeriets nye bekendtgørelse om biomasseaffald.

Forslaget om ophævelse af kompensationsordningen fremsættes på baggrund af resultaterne af en undersøgelse af kompensationsordningen vedrørende affaldsafgiften, som er gennemført af et tværministerielt udvalg i foråret 1997.

Udvalget blev nedsat på baggrund af, at regeringen i bemærkningerne til forslaget om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer (L 106) i december 1996 havde tilkendegivet, at den eksisterende kompensationsordning skulle undersøges nærmere, særligt med henblik på at afdække, om kompensationsordningen giver genanvendelsesvirksomhederne tilstrækkeligt kraftige incitamenter til at sikre størst mulig genanvendelse af det modtagne affald. Det fremgik endvidere af bemærkningerne, at udvalgets konklusioner ville danne baggrund for en beslutning om kompensationsordningens eventuelle videreførelse.

Kompensationsordningen, der har eksisteret siden 1991, giver visse genanvendelsesvirksomheder adgang til delvis kompensation for den affaldsafgift, der betales ved forbrænding eller deponering af det affald, der opstår ved oparbejdning af genanvendeligt affald.

Ordnningen var oprindeligt baseret på årlige aktstykker, men blev lovfæstet ved ændringen af affaldsafgiftsloven i efteråret 1992 (L 70). Kriterierne for, hvilke virksomheder der kan opnå kompensation, fremgik direkte af bemærkningerne til lovforslaget. Sammen med øvrige, administrative bestemmelser fremgår betingelserne for kompensation af bekendtgørelse nr. 350 af 9. maj 1994 om kompensation for affaldsafgiften.

Ordnningen har været benyttet af særligt jern- og metalkrotvirksomheder og virksomheder, der fremstiller papir, glas og plastic af indsamlede returmate-

rialer. De seneste år har ca. 45 kompensationsberettigede virksomheder fået udbetalt knap 22 mill. kr. årligt.

Virksomhederne får kompensation for affaldsafgiften af det affald, der frasorteres eller opstår i forbindelse med oparbejdning af affaldet. Ordningen indebærer således, at virksomhederne får udbetalt kompensation for det affald, som ikke genanvendes. Det er herved de genanvendelsesvirksomheder, der er mindst effektive til at udvinde materialer af affaldet, der oppebærer det største tilskud.

På denne baggrund har det tværministerielle udvalg fundet, at kompensationsordningen isoleret set modvirker et af de overordnede formål med afgiften, fordi det incitament til at sikre størst mulig genanvendelse af affald, som affaldsafgiften udgør i sig selv, svækkes af genanvendelsesvirksomhedernes adgang til kompensation for afgiften af det affald, som virksomhederne ikke genanvender.

Udvalget har desuden konstateret, at ordningen er udformet på en måde, der indebærer en række afgørende svagheder og muligheder for omgåelse.

For eksempel begunstiger ordningen virksomheder, der både sorterer og oparbejder returmaterialer, frem for de virksomheder, der udelukkende foretager sortering af returmaterialer med henblik på videre salg til oparbejdning, idet den sidstnævnte virksomhedstype ikke kan opnå kompensation.

Endvidere kan adgangen til kompensation for affaldsafgiften føre til, at genanvendelsesvirksomhederne accepterer at modtage returmaterialer med større andele af urenheder, end virksomhederne ville acceptere uden adgang til kompensation for affaldsafgiften. Herved undgår de affaldsproducenter, der leverer affald til genanvendelsesvirksomhederne, den fulde udgift til affaldsafgift af det ikke-genanvendelige affald, som kunne have været sendt direkte til forbrænding eller deponering.

Udvalget har ikke fundet, at der ville kunne foretages forbedringer af ordningen, der afgørende vil kunne rette op på problemerne.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Stigningen i affaldsafgiften pr. 1. januar 1997 har